

การศึกษาการจัดงานนิเทศของโรงเรียนปฏิบัติการตัวอย่าง ในโครงการนิเทศงานวิชาการ
ภายในโรงเรียน กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7

นางสาว กรกนก ชำนาญเพชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-568-871-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014356

A STUDY OF SUPERVISORY MANAGEMENT IN SECONDARY SCHOOLS
PARTICIPATING THE ACADEMIC SUPERVISION PROJECT OF
THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
EDUCATIONAL REGION SEVEN

Miss Kornkanok Chamnanpet

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-568-871-1

กรรณก ขำนาญเพ็ชร : การศึกษาการศึกษานิเทศของโรงเรียนปฏิบัติการตัวอย่างในโครงการ
นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 (A Study of
Supervisory Management in Secondary Schools Participating the Academic
Supervision Project of the Department of General Education, Educational
Region Seven) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 186 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการศึกษานิเทศของโรงเรียนปฏิบัติการตัวอย่างในโครงการ
นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน
233 ฉบับ ไปยังกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นคณะกรรมการวิชาการโรงเรียน จำนวน 21 โรงเรียน แบบสอบถาม
ได้รับกลับคืนมาจำนวน 211 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.56 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนปฏิบัติการตัวอย่างได้ปฏิบัติงานนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนดังนี้

1. งานด้านการเรียนการสอน โรงเรียนจัดให้มีการปรับปรุงหลักสูตร จัดทำหลักสูตรวิชาอาชีพ
หรือวิชาเลือกให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น โดยพิจารณาความพร้อมของโรงเรียน สำหรับวิธี
การใช้ในการให้ความรู้ ความเข้าใจในการผลิตและเก็บรักษาสื่อ คือ การประชุม หรืออภิปรายร่วมกัน
ภายในหมวดวิชา หรือผู้สอนระดับชั้นเดียวกัน สำหรับวิธีการที่ใช้ในการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจแก่ครู
อาจารย์ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน และเทคนิควิธีสอน รวมทั้งขอขยาย วิธีการวัดและประเมิน
ผล คือ การบริการเอกสารให้ความรู้ให้ครูอาจารย์ศึกษาด้วยตนเอง และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ปัญหา
และอุปสรรคที่พบ คือ มีการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนน้อย การจัดทำข้อสอบ
มาตรฐานมีน้อย นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนักเรียน และนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการ
เรียนซ่อมเสริมและสอบแก้ตัว

2. งานด้านสนับสนุนการเรียนการสอน โรงเรียนจัดให้มีการปฐมนิเทศครูใหม่ การพัฒนาความรู้
ทางวิชาการและวิชาชีพ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การสำรวจความต้องการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์การสอน
และการสนับสนุนให้ครูอาจารย์พัฒนาคุณภาพของอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีอยู่เสมอ ปัญหาและ
อุปสรรคที่พบ คือ การสนับสนุนครูอาจารย์เข้ารับการเพิ่มพูนความรู้ที่สถาบันต่าง ๆ สดชื่นทำไม่ได้ไม่ทั่วถึง การ
จัดบริการด้านวิชาอาชีพ หรือกลุ่มสนใจให้แก่ประชาชนในชุมชนมีน้อย บุคลากรไม่เพียงพอในการให้บริการ
ห้องสมุด และห้องแนะแนว

ภาควิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา2530

ลายมือชื่อนิติดี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาอ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

Kornkanok Chamnanpet : A Study of Supervisory Management in Secondary Schools Participating the Academic Supervision Project of the Department of General Education, Educational Region Seven. Thesis Advisor : Assist. Prof. Valairat Boonswasdi:186 pp.

The purpose of this study was to study the supervisory management in secondary schools participating the Academic Supervision Project of the Department of General Education, Educational Region Seven.

Two hundred and thirty-three questionnaires were sent to the academic committee of twenty-one secondary schools. Two hundred and eleven questionnaires or 90.56 percent were returned and then the data were analyzed by using percentage.

Finding

1. Instructional Organization Task. Schools developed curriculum, vocational courses and elective courses by considering the schools' facilities. By giving more information and knowledge about making and keeping instructional medias were discussion for each department or co-operating among teachers. By giving more information and knowledge to select the instructional activities and techniques, measurements and evaluations were distributing bulletins and arranging the workshops. Problems of instructional organization task were : not using the finding from research to develop instructional task, lack of standardize tests, students did not participate in the student activities programmes, remedial teaching and re-examination.

2. Instructional Supporting Task. Schools had the orientation programmes for staff members, improved academic and professional knowledge, develop public relation, survey situations and need assessments in using instructional medias, and developed the quality of building and materials. Problems of instructional supporting task were : schools could not support the in-service programmes for teachers, vocational courses for the community, and also lack of librarians and counselors.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ สม. สม.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.โศภิตา ยงรัตน์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา รวมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตลอดระยะเวลา ซึ่งผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณานี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สงัด อุทรานันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช อาจารย์ สวัสดิ์ จงกล อาจารย์ มานพ กาละดี และ อาจารย์ เจษฎา แซ่มประเสริฐ ที่ได้ตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือวิจัย ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ สมลักษณ์ และ อาจารย์ ไพโรจน์ พรหมมีเนตร ที่ได้กรุณา ให้ข้อมูล เอกสาร และคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการนิเทศการศึกษาของหน่วยงานนิเทศก์ เขตการศึกษา 7

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน และคณะกรรมการวิชาการโรงเรียน โรงเรียนปฏิบัติ การตัวอย่าง ในโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน เขตการศึกษา 7 ทุกท่านที่ได้ให้ ข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอขอบคุณ อาจารย์ โชคดี ศักดิ์สวัสดิ์ อาจารย์ วันทนีย์ เพ็ญฟูเกียรติ อาจารย์ ทรรษา ทับสี อาจารย์ วันเพ็ญ กิ่งมะลิ และ คุณวชิราภรณ์ ผ่องศรี ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและ ให้กำลังใจตลอดระยะเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์

ความดีทั้งหลายอันเกิดจากผลการวิจัยครั้งนี้ ขอมอบแก่ คุณไพจิตร แซ่เอี้ย และ คุณ สมบูรณ์ เขี้ยววิการณ์ ผู้ซึ่งกรุณาสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

กรกนก ชำนาญเพชร

สารบัญ

ซี

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ณ
บทที่ 1, บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	10
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	11
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	11
วิธีดำเนินการวิจัย	12
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
ความหมายของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	14
ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	15
หลักการนิเทศการศึกษา	16
แนวปฏิบัติในการดำเนินการนิเทศการศึกษา	17
กิจกรรมการนิเทศการศึกษาสำหรับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	18
ความเป็นมาของการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	22
หลักการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	24
งานด้านการจัดการเรียนการสอน	29
งานด้านสนับสนุนการเรียนการสอน	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	45
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	45
กลุ่มประชากร	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	47
4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
ข้อมูลเกี่ยวกับขนาดของโรงเรียน	48
การวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการและกิจกรรมที่ใช้ในการจัดงานนิเทศ งานวิชาการภายในโรงเรียน	50
การวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการจัดงาน นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	100
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	125
อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะในการวิจัย	130
ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งต่อไป	141
บรรณานุกรม	142
ภาคผนวก	149
ประวัติผู้วิจัย	177

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืน	47
2	ขนาดของโรงเรียน	48
3	วิธีการและกิจกรรมที่ใช้ในงานนิเทศงานการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	50
4	วิธีการและกิจกรรมที่ใช้ในงานนิเทศงานการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	61
5	วิธีการและกิจกรรมที่ใช้ในงานนิเทศงานการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	74
6	วิธีการและกิจกรรมที่ใช้ในงานนิเทศงานการสนับสนุนการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	87
7	ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในงานการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	100
8	ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในงานการสนับสนุนการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	116